

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΠΕΥΜΑΤΩΝ

ΙΚΑΡΟΣ

Ιστορία των ρευμάτων

ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

Η στάχτη στον ουρανίσκο, Σμίλη, 2017

Ανάμεσα στους ήλιους, Ίκαρος, 2021

Σώσε τη θύελλα, Ίκαρος, 2023

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και η μετάφραση ή διασκευή του ή εκμετάλλευσή του με οποιονδήποτε τρόπο αναπαραγωγής έργου λόγου τέχνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/1993 και της Διεθνούς Σύμβασης Βέρνης - Παρισιού, που κυρώθηκε με τον ν. 100/1975. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή της στοιχειοθεσίας, της σελιδοποίησης, του εξωφύλλου και γενικότερα όλης της αισθητικής εμφάνισης του βιβλίου, με φωτοτυπικές ή οποιεσδήποτε άλλες μεθόδους, σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 2121/1993.

Κανένα μέρος ή απόσπασμα του παρόντος βιβλίου δεν δύναται να χρησιμοποιηθεί ή να αναπαραχθεί, καθ' οιονδήποτε τρόπο ή μέσο, για τον σκοπό εκπαίδευσης τεχνολογιών ή συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης. Κατ' εφαρμογή του Άρθρου 4(3) της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/790 για την Ψηφιακή Ενιαία Αγορά, ο συγγραφέας και ο εκδότης επιφυλάσσονται ρητώς όλων των δικαιωμάτων τους και εξαιρούν το παρόν έργο από κάθε πράξη εξόρυξης κειμένων και δεδομένων.

© Παναγιώτης Αγγελόπουλος & Εκδόσεις Ίκαρος 2026

ISBN 978-960-572-818-2

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΠΕΥΜΑΤΩΝ

ΙΚΑΡΟΣ

Το τελευταίο μήνυμα που έστειλε στον Γιασούο Τακαμάτσου η γυναίκα του, Γιούκο, έγραφε «Είσαι καλά; Θέλω να γυρίσω σπίτι». Ήταν 3:21 μ.μ. της Παρασκευής 11 Μαρτίου 2011, μετά τον σεισμό των εννέα Ρίχτερ αλλά πριν από την πρόσκρουση του τσουνάμι στις ανατολικές ακτές της νήσου Χονσού κι ενώ οι σειρήνες είχαν αρχίσει να ηχούν. Το μήνυμά της δεν προκάλεσε μια κατευναστική απάντηση ή ένα τηλεφώνημα όπου το άκουσμα της οικείας φωνής θα μετρίαζε τον φόβο: οι βλάβες στις τηλεπικοινωνίες σε συνδυασμό με τον κορεσμό του δικτύου είχαν ως αποτέλεσμα τη μη παράδοση του μηνύματος. Ο Τακαμάτσου το διάβασε μόνο όταν το τηλέφωνο της συζύγου του βρέθηκε στα χαλάσματα του τραπεζικού υποκαταστήματος στην Οναγκάουα όπου εκείνη εργαζόταν. Την ημέρα που το τσουνάμι έπληξε την Ιαπωνία χιόνιζε σε αρκετές πε-

ριοχές της χώρας· πολλοί ανάμεσα στους σχεδόν είκοσι χιλιάδες νεκρούς πέθαναν λόγω υποθερμίας ή απ' την εσωτερική αιμορραγία που προξενεί η ρήξη ζωτικών οργάνων, όχι από πνιγμό. Η Γιούκο Τακαμάτσου είχε καταφύγει στην τάρατσα του κτιρίου της τράπεζας, απ' όπου εικάζεται ότι την παρέσυραν τα ορμητικά νερά, όμως κανείς δεν γνωρίζει την αιτία του θανάτου της με βεβαιότητα· το όνομά της φιγουράρει στις λίστες των εκατοντάδων αγνοουμένων. Την επομένη του σεισμού ο Τακαμάτσου έφαξε στα ερείπια και στις πλημμυρισμένες εκτάσεις, επισκέφθηκε τα νεκροτομεία, έλεγξε εξονυχιστικά κάθε τμήμα του δρόμου που οδηγούσε απ' το σπίτι τους στον χώρο εργασίας της κι έπειτα επέκτεινε τις έρευνές του στην ύπαιθρο. Ένα βράδυ ονειρεύτηκε πως οι δυο τους, περικυκλωμένοι από πλήθος ανθρώπων, είχαν χωριστεί βίαια· δεν πανικοβλήθηκε ώσπου να την ξαναβρεί. Προς το τέλος της άνοιξης χαρτογράφησε τις ρεματιές και τις χαράδρες όπου ρέουν τα χιόνια όταν λιώνουν και χτένισε τις κοίτες τους, υποθέτοντας ότι το κύμα θα είχε τραβήξει τη Γιούκο σε κάποιον απ' τους λόφους που ζώνουν

την πόλη· τώρα το σώμα της θα κυλούσε ξανά προς τη θάλασσα. Στους μήνες που ακολούθησαν την ενεργοποίηση του ρήγματος εντοπίζονταν ακόμα πτώματα που παρέμεναν λόγω του ψύχους ακέραια, καθώς η μέση ετήσια θερμοκρασία στην Οναγκάουα δεν υπερβαίνει τους έντεκα βαθμούς Κελσίου. Ο Τακαμάτσου έτρεφε την ελπίδα πως το σώμα της γυναίκας του θα αναγνωριζόταν προτού αποσυντεθεί, αλλά επί δύο χρόνια τόσο οι δικές του προσπάθειες όσο κι εκείνες των Αρχών απέβαιναν άκαρπες· αποφάσισε να στρέψει την προσοχή του στη θάλασσα. Πηγαίνοντας να μιλήσει στον εκπαιδευτή της τοπικής σχολής καταδύσεων είχε μουνδιάσει· δίσταζε να αποκαλύψει τη μύχια δίψα που τον συνέγειρε, ενώ φοβόταν ότι λόγω της ηλικίας του, πενήντα επτά ετών, θα αντιμετώπιζε την απόρριψη. Τα νερά της περιοχής είναι θολά και παγωμένα, με το βιομηχανικό ψάρεμα να αυξάνει τους κινδύνους για τους κολυμβητές. Ο Τακαμάτσου παρακολούθησε αρκετές καταδύσεις προτού διαβεί ο ίδιος το κατώφλι των κυμάτων. Στην αρχή τα άκρα του ήταν αγκυλωμένα, η αναπνευστική του συχνότητα υπερβολικά υψηλή, οι κινήσεις του

στο νερό άτσαλες· σταδιακά έθεσε το σώμα του υπό έλεγχο, μυήθηκε στις υποβρύχιες τεχνικές και ξεκίνησε να βουτάει μαζί με επαγγελματίες δύτες, μερικές φορές με τη συνδρομή δυνάμεων της Ακτοφυλακής, πάντα με σκοπό τον εντοπισμό της Γιούκο. Οι περισσότερες καταδύσεις ακολουθούσαν συγκεκριμένη διαδρομή, κυκλική ή ημικυκλική, εκμεταλλευόμενες την ώθηση των ρευμάτων, εντούτοις ο Τακαμάτσου συχνά υποδείκνυε τις συντεταγμένες μην έχοντας να εμπιστευτεί παρά τη διαίσθησή του. Πολύ σύντομα του εντυπώθηκε η υπόκωφη βοή της θάλασσας· περίμενε ότι στον ωκεανό θα έβρισκε τη σιωπή, όμως η λέξη που χρησιμοποίησε για να περιγράψει ό,τι άκουγε κάτω απ' την επιφάνεια ήταν τσίρι τσίρι (ㄅ ㄅ), κάτι σαν τον συριγμό του φιδιού ή τον αραχνούφαντο ήχο που αναδίδουν τα μαλλιά καθώς καίγονται. Τον πρώτο χρόνο οι καταδύσεις ήταν αραιές, στη συνέχεια ο ρυθμός τους εντατικοποιήθηκε και ο Τακαμάτσου απέκτησε το εξειδικευμένο δίπλωμα που του επέτρεψε να ερευνά βυθισμένα συντρίμια ή ναυάγια καθώς και να ανασύρει σορούς παγιδευμένες στον πυθμένα· εξοικειώθηκε με τη με-

ταβολή των ιριδισμών του νερού αναλόγως των καιρικών συνθηκών, μελέτησε τους αποχρωματισμούς που υφίσταται το δέρμα σε διαφορετικά βάθη και τους τρόπους της σήψης στο υγρό στοιχείο. Στη διάρκεια της επόμενης δεκαετίας πραγματοποίησε εξακόσιες δύο καταδύσεις. Με την πάροδο των ετών συνέχισαν να ξεβράζονται στις ακτές της Οναγκάουα υπολείμματα πτωμάτων, ενώ στα ανοιχτά εντοπίζονταν ρούχα, οστά, κομμάτια σάρκας μπλεγμένα στα δίκτυα των ψαράδων· σπανίως, τα ευρήματα αυτά οδηγούσαν στην ταυτοποίηση κάποιου αγνοούμενου. Ο ίδιος ο Τακαμάτσου δεν συνάντησε ποτέ τέτοιου είδους ίχνη. Μια φορά πρόσεξε το κεφάλι ενός ανθρώπινου ομοιώματος σαν κι αυτά που φιγουράρουν στις βιτρίνες των καταστημάτων μόδας, και ο τρόμος που τον κατέκλυσε μπροστά στο ενδεχόμενο να δει τη γυναίκα του, ή ό,τι θα είχε απομείνει από αυτήν, τον εξώθησε σχεδόν να εγκαταλείψει την αναζήτησή του· ίσως το φθαρμένο αντικείμενο να υπονόμεισε τη φαντασίωση του αναλλοίωτου σώματος, εντούτοις η φαντασίωση δεν ήταν ποτέ απόλυτη. Σε κάποια από τις καταδύσεις του βρήκε ένα ρολόι

σταματημένο στις 3:30, την ώρα του αιφνίδιου αδειάσματος της κλεψύδρας. Τα ρεπορτάζ ορισμένων ειδησεογραφικών πρακτορείων ανέφεραν ότι το τελευταίο μήνυμα της γυναίκας του τον είχε στοιχειώσει. Στον σκηνοθέτη που τον αναζήτησε είπε ότι στην Ιαπωνία δεν χρειάζεται να δηλωθεί ρητά η αγάπη.